

Helse- og omsorgsdepartementet

Pb 8011 Dep,NO-0030
Oslo

Vår saksbehandler: Erik Bårdseng
Vår ref: 148905

Vår dato: 10.08.2010
Deres ref.:
Medlemsnr.:

Høringsnotat: Forslag til forskrift om ny ordning for refusjon av pasienters utgifter til helsehjelp (ikke-sykehusbehandling) i andre EØS-land.

Innledning

Norsk Sykepleierforbund takker for anledningen til å avgi høring på forslag til forskrift om stønad til helsetjenester mottatt i et annet EØS-land.

Forslaget har bakgrunn i reglene for fri bevegelighet av tjenester, der EU-domstolen i en serie dommer har fastslått at helsetjenester er å anse som tjenester i Roma-traktatens forstand (tilsvarende EØS-avtalen). Det innebærer at pasienter på visse vilkår har rett til refusjon av utgifter til helsehjelp i andre EU/EØS-land tilsvarende den helsehjelp de ville fått på det offentlige bekostning. Disse rettighetene kommer i tillegg til eksisterende ordninger for helsehjelp som det blir behov for under midlertidig opphold, jf. europeiske helsetrygdekort.

Utviklingen har ført til to prosesser: På den ene siden, **Pasientdirektivet** som ennå ikke er ferdigbehandlet, og på den annen side, **Ny refusjon for ikke-sykehusbehandling**. ESA har tatt opp med Norge at vi ikke har system for refusjon av utgifter til ikke-sykehusbehandling, et forhold som har ført til at arbeidet med dette nå er forsert.

Bakgrunn

Ved lov 19. juni 2009 nr. 72 om endringer i folketrygdloven m.m. (etablering av en ordning for refusjon av pasienters utgifter til helsehjelp i andre EØS-land) ble det vedtatt lovendringer vedrørende en ny refusjonsordning for helsehjelp mottatt i andre EØS-land. Refusjonsordningen er hjemlet i folketrygdloven kapittel 5 ved ny § 5-24 a. I tillegg er bestemmelser om finansiering av refusjonsutbetalinger tatt inn i kommunehelsetjenesteloven, tannhelsetjenesteloven og spesialisthelsetjenesteloven. Lovendringene er ikke trådt i kraft ennå, i det ikrafttredelse forutsetter at forskrifter med nærmere regler om ordningen er vedtatt.

NORSK SYKEPLEIERFORBUND

Tøllbugt 22
Postboks 456 Sentrum
0104 Oslo

Telefon: 22 04 33 04
Telefaks: 22 04 32 40
E-post: post@sykepleierforbundet.no

www.sykepleierforbundet.no
Bankgiro: 1600 49 66698
Org.nr.: NO 960 893 506 MVA

Fakturaadresse:
Postboks 1535
7435 Trondheim

Utkast til slik forskrift er nå på høring, og det tas sikte på å sette ordningen i kraft fra 1. januar 2011.

Norge har allerede enkelte ordninger for dekning av utgifter til helsehjelp i utlandet, men våre EØS-rettslige forpliktelser innebærer at det i tillegg må innføres en ny refusjonsordning. Pasienter skal i bestemte situasjoner kunne søke helsehjelp i andre EØS-land og få refusjon for utgifter dersom refusjonsvilkårene er oppfylt, uten krav om forhåndsgodkjenning fra norske myndigheter, jf. Ot.prp. nr. 92 (2008-2009) Om lov om endringer i folketrygdloven m.m. (etablering av en ordning for refusjon av pasienters utgifter til helsehjelp i andre EØS-land) punkt 2 og 3.

Refusjonsordningen vil dermed gi pasienter økt valgfrihet med hensyn til om de vil motta helsehjelpen i Norge eller i andre EØS-land.

Europakommisjonen fremla 2. juli 2008 forslag til direktiv om pasientrettigheter ved grensekryssende helsetjenester. Forslaget er til behandling i EUs organer etter medbestemmelsesprosedyren. Departementet legger likevel til grunn at Norge er forpliktet til å innføre en refusjonsordning som nevnt, uavhengig av om et slikt direktiv blir vedtatt og innlemmet i EØS-avtalen. Dette fordi forpliktelsen allerede følger av reglene om fri bevegelighet for tjenester slik EU-domstolen og EFTA-domstolen har tolket dem.

Den nye § 5-24 a i folketrygdloven gir hjemmel for å forskriftsregulere ordningens virkeområde, vilkår for refusjon, beregning av refusjonsbeløp, dokumentasjonskrav mv. Enkelte av disse temaene er omtalt i Ot.prop. nr. 92 (2008-2009) og / eller i høringsbrev av 16. juni 2008 i forbindelse med høringen før proposisjonen ble utarbeidet. Det fremgår her at den nye refusjonsordningen bare skal gjelde det EU-domstolen omtaler som "ikke- sykehusbehandling" (non-hospital care).

De enkelte forslag

Høringsnotatet drøfter følgende spørsmål:

- Punkt 2 **Hvilke typer helsehjelp refusjonsordningen skal omfatte** – jf. forskriftsutkastet § 3.
- Punkt 3 **Vilkår for refusjon** – jf. forskriftsutkastet §§ 2, 5 og 6.
- Punkt 4 **Personkrets** – jf. forskriftsutkastet § 4.
- Punkt 5 **Beregning av refusjon og egenandel** – jf. forskriftsutkastet §§ 7 og 8 samt § 17 punkt II og III.
- Punkt 6 **Reise- og oppholdsutgifter** – jf. forskriftsutkastet §§ 9 og 13.
- Punkt 7 **Forholdet til andre regelsett** – jf. forskriftsutkastet § 14

- Punkt 8 **Administrering – saksbehandling – klage m.m. –**
jf. forskriftsutkastet §§ 10 til 13 og 15
- Punkt 9 **Oppgjør vedrørende de utbetalte stønadsbeløpene –**
jr. forskriftutkastet § 12.
- Punkt 10 **Endring i forskrift til pasientskadeloven –**
jf. forskriftsutkastet § 17 punkt 1.
- Punkt 11 **Økonomiske og administrative konsekvenser**

Høringsutkastet

Norsk Sykepleierforbund (NSF) oppfatter at de mer prinsipielle spørsmål knyttet til forslag til forskrift er nedfelt i §§ 1, 2, 3 og 4. Det gjelder:

- Generelt virkeområde
- Hovedvilkår for stønad
- Typer helsehjelp det ytes stønad til
- Personkrets, dvs. hvem som omfattes av retten til stønad.

Konkret foreslås det at forskriften gjelder stønad til dekning av utgifter til helsehjelp mottatt i et annet land innenfor Det europeiske økonomiske samarbeidsområde (EØS). Hovedvilkåret er at stønad ytes bare for helsehjelp som pasienten ville fått stønad eller bidrag til etter folketrygdloven eller fått bekostet i den offentlige helsetjenesten dersom den aktuelle helsehjelpen var mottatt i Norge. Med helsehjelp forstås all hjelp som ikke regnes som sykehusbehandling, jf. avgrensningene i forskriftens § 3. Retten til stønad gjelder medlem av folketrygden som er norsk statsborger eller statsborger i et annet EØS-land.

Norsk Sykepleierforbund støtter hovedprinsippene slik de fremgår av §§ 1, 2, 3 og 4. For de øvrige paragrafer har vi intet å bemerke

Med vennlig hilsen

Lisbeth Normann
Forbundsleder

Arvid Libak
Avdelingssjef, Samfunnspolitisk avdeling